

Izhaja — izvenredni ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisni naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankturna pisma se ne sprejemajo, rokopisni se ne vračajo. — Izjavitelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijski lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinosti. — Naročnina znaša na mesec L 7.—, pol leta L 32.— in cel leto L 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 stot. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavolov po L 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj po L 2.—. — Oglasi naročnika in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Nova „razvrstitev“ prebivalstva

Včeraj smo priobčili dve interpelaciji, ki jih je predložil poslanec Podgornik italijanskemu ministrskemu predsedniku. Prva zahteva otvoritev naših ljudskih šol, druga vprašuje Bonomija, zakaj ni še otvoril v Gorici slovenske gimnazije in učiteljskega.

Odgovor, ki ga je poslal državni podtajnik, je nemišljivi dokument one politike, s katero osrečuje Rim naše ljudstvo že tri leta. Duh, ki preveča to listino, je skupna last vseh zastopnikov in predstavnikov vladne politike, s katerimi je naš narod doslej imel priliko prihajati v dotiko. Tako kakor govori ta lista, so govorili vsi dosedanja generalni civilni komisarji, tako govorijo in mislijo najnižji in zadnji vladni uslužbenci.

Glejte in strnite, kako zagovarja državni podtajnik krivico, da je bilo našemu ljudstvu odvzetih 149 ljudskih šol! Res je, pravijo v Rimu, da smo vam zadržali nekaj manj kakor 100 ljudskih šol (50 šol je vlada kar odpisala), toda zabiti ne smete, ljubi Slovenci in Hrvatje, da imate zato 400 šol, ki delujejo. Neverjetno se zdi človeku, da more priti tak odgovor iz ust resnega državnika. Čudno bi gledala javnost, če bi se človek, ki nam je porušil 100 hiš, branil z zagovorom, da stojijo vendar vse druge hiše na Primorskem po koncu. S takimi motviti rešuje ministrstvo naše šolsko vprašanje.

Sicer se pa državni podtajnik ni omejeval na ta ugovor. On navaja še druge zanimive razlage v obrambo vladne politike. Naše ljudske šole na Primorskem se niso mogle otvoriti radi izpremenjenega narodnostnega razvrstitve prebivalstva v Juljski Benečiji. Kaj naj to pomeni? Na kaj misli državni podtajnik, ko govori o izpremenjeni narodnosti? »Razvrstitev« prebivalstva na Primorskem? On hoče poudariti, da sta se pri nas po drugačiji zasedbi oba naroda nekoliko drugače porazdelila, da sta se omejevali, na katerih prebivajo Jugoslovenci in Italijani, nekoliko premaknili. Z drugimi besedami povedano je stvar po misli rimskega ministrstva sledeča. Če vam nismo otvorili slovenskih in hrvatskih šol, smo to storili zato, ker v tistih krajih Slovencev in Hrvatov ni. Kraji, ki so bili pred vojno obljubljeni od slovenske-

ga in hrvatskega ljudstva, so izgubili svoje prebivalstvo. Slovensko in hrvatsko ljudstvo je zginilo in ga ni več. Tisti hrvatski in slovenski kmetje, ki burno zahtevajo otvoritev ljudskih šol, ki se pritožujejo, da so njihovi otroci že toliko časa brez pouka, naj vedo, da oni in njihovi otroci prav za prav ne eksistirajo. Velika je zmota tega kmetškega ljudstva, če misli, da živi in obstaja. Državni podtajnik je lahko uverjen, da bo tak a obramba vladne šolske politike gotovo prepričala vso jugoslovensko javnost.

Se bolj prepričevalno pa je gotovo to, kar navaja državni podtajnik proti otvoritvi slovenskih srednjih šol v Gorici. Prvič v Gorici ni potrebnih poslopij in drugič se je tudi v Gorici spremenila narodnostna »razvrstitev« prebivalstva. »Razvrstitev« je bila tam naravnost strašna. Slovensko ljudstvo, ki je v prejšnjih časih prebivalo v najbližjih okolici mesta, kakor n. pr. v Standeržu, Ščepetru, Podgori, Solkanu, je izginilo iz teh krajev. Kajti ministrstvo misli, da bi bila Gorica za slovenske srednje šole zato nepriljavna, ker bi imeli Slovenci predolgo pot v goriško gimnazijo in učiteljske.

Ta strašna »razvrstitev« se je izvršila, kakor pravi vladni odgovor, vsled »udeležitve določb premirja in poznejše izvršitve rapalske pogodbe«. Biti moramo pravični in odkloniti trditve, da bi premirje in rapalska pogodba bila imela tako strašne posledice v »razvrstitvi« našega prebivalstva. Edino, kar lahko priznamo vladi je to, da bi se bila morala po njeni misli res morala izvršiti ta »razvrstitev«. Lahko ji popustimo tudi v toliko, da priznamo trud vladajočih gospodov, ki hočejo morda izpeljati na podlagi rapalske pogodbe take »razvrstitve« in »porazdelitve« med našim ljudstvom.

Danes se to ni še izvršilo v taki meri, da bi nas smeli oropati naših ljudskih šol in gimnazije ter učiteljskega v Gorici.

Odgovor, ki ga je prejel poslanec Podgornik na svoji dve interpelaciji, pa je in ostane eden najbolj značilnih in zgovornih dokumentov iz političnega življenja primorskih Jugoslovenov.

Čehoslovaška

Čehoslovaška proti pristopu Madžarske v Zvezo narodov

PRAGA, 10. Oficijozno glasilo »Čas« piše z ozirom na vprašanje pristopitve Madžarske v Zvezo narodov, da naj odklone tozadevna prošnja Madžarske, ki bi hotela kljub svoji očitni bojevitosti vstopiti v tako miroljubno ustanovo, kakor je Zveza narodov. Madžarska ni še dala dokaza, da se res želi podvreči določbam mirovne pogodbe. Ona namreč vpoštevata samo one določbe, ki so ji v prilog in se ne ozira na dolžnosti in obveze. Madžarska ni še izročila zapadne Ogrske Avstriji, ni še razorožila svoje vojske in tudi ni pokazala volje, da namerava prenehati z vojnimi akcijami.

Dunajski poročevalec »Prager Presse« naznaja, da je imel priložnost videti dokumente, poslani od zavezniških zastopnikov poslaniški konferenci. Iz teh dokumentov je razvidno, da madžarska vlada organizira in podpira vstajo v zapadni Ogrski. V Budimpešti obstojajo uradi za nabiranje novih oboroženih tolp. Število vstajev je zrastle na 30.000 mož. To akcijo vodi poslanec Lindauer in madžarska vlada daje vstajam na razpolago prosto vožnjo v posebnih vlakih proti zapadu.

Češki agrarji za sodelovanje z vlado
PRAGA, 10. Kongres čehoslovaške agrarne stranke je sklenil po poročilu poslanca Svehle, da bo sodeloval pri ustanovitvi parlamentarne vlade, ki mora nadomestiti sedanjo uradniško vlado. Svetovni sionistični kongres v Karlovi Varh

PRAGA, 10. Razprava sionističnega kongresa se je končala. Ker se je med razpravo kritiziral delovanje centralnega odbora. Predsednik tega odbora dr. Weizmann je zavrnil odločno to kritiziranje. Izjavil je nadalje, da temelji sionistična politika na načelih skupnosti angleških in židovskih interesov in na volji židovskega naroda v Palestini. Weizmann je tudi branil palestinskega gubernatorja sira Herberta Samuela in pozval kongres, naj pomaga, da se udeležijo že preči določeni sionistični program.

Kongres je nato odobril delovanje centralnega odbora, kateremu v prid je bilo oddanih 400 glasov. 77 socialistov ni glasovalo.

Rusija

Čičerin odklanja zavezniško pomoč?
LONDON 10. »Reuter« javlja, da je bil odgovor sovjetske vlade na noto medzavezniške komisije za pomoč dostaviljen nepopoln. Zdi se pa vendar, da sovjetska vlada ne namerava sprejeti zavezniških predlogov za pomoč. V takih raz-

merah medzavezniška komisija ne more delovati in je verjetno da se bo po seji, na kateri se bo razpravljalo v odgovoru Moskve, nazpustilo. V Londonu se smatra, da sovjetska vlada namerava odkloniti zavezniško pomoč.

Današnja »Morning Post« komentira Čičerinov odgovor na Nansenovo noto in pravi, da ne preostaja zavezniškom spriti nepopustljivosti moskovske vlade nič drugega, nego da se umaknejo. List ne vidi v Nansenovem predlogu nobenega resnega jamstva, da bodo prišli prispevki ravno v roke onih, ki imajo največjo potrebo. Jasno je medtem, pravi list, da izkoriščajo boljševiki položaj v politične namene. »Morning Post« opozarja za zadnje moskovske izjave, po katerih bi se živila razdeljevala najprej med vojsko in mornarico, potem med državne namene in uradnike. Na ta način, pravi list, bi se zajamčila prehrana Leninskih in Trockijevih tolp.

Lakota v Rusiji

RIM, 10. Italijansko-ruska agencija javlja: »Centralni izvršilni odbor je določil, da bo teden od 15. septembra do 15. oktobra posvečen vsesovski pomožni akciji za stradalajoče. Tekom tega tedna naj obrnejo državljani in uradi vso svojo pozornost in vso svoje sile boju proti lakoti. Vsak — pravi odlok — naj da, kar more: delo, živila, denar. Delavci, dajte pomožnemu skladu na razpolago del svoje mezd, svojo plačo v živilih svoje blago. Dajte izstradanim kmetom kako uro dela izven urnika. Kmetje srečnih pokrajin, pomagajte svoje nesrečne brate, dajte brez obotavljanja na razpolaganje davek v živilih, da morejo kmetje, ki so ostali brez kruha, posejati svoja polja.«

Javljajo se, da je konferenca delavskega ljudstva v Bobrujsku sklenila odprti hiše za otroke od Volge. Zapadna vojska je prevzela zaščito 3000 otrok, katere so šli njeni delegati iskat v saratovsko pokrajino. V Odesi so vsi proizvozniki v tovarnah tekmo 30. avgusta določili za pomožni sklad delavcev za izstradane pokrajine.

Centralni izvršilni odbor za Turkestan je našel na vse kupčijske posle, ki jih sklenejo zadrage ali prehranjevalni uradi, pristojbino 3%, da se tako ustvari sklad za semena, ki se bodo dala stradalajočemu ljudstvu.

Rusija in Romunska

BUKAREŠT, 10. Sovjetska vlada je izrazila željo, da bi se zopet začela pogajanja z Romunsko. Romunska vlada je izrazila željo, da bi prišlo do sporazuma, da se končno vzpostavijo redni in normalni stiki med obema državama.

Poljska

Pred krizo poljske vlade

VARŠAVA, 10. Vseled demisijske finančnega ministra Stęczyńskiego se smatra demisijske cele vlade za neizogibno še pred sklicanjem parlamenta.

Pojaki zastopnik pri Vatikanu

VARŠAVA, 10. Vladislav Skozyski, poljski poslanik v Madridu, je določen za zastopnika poljske vlade pri Vatikanu.

Italija

Zakon o vojaških naborih razširjen na anektirane pokrajine

RIM, 10. Na današnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o razširjenju zakona o vojaških naborih na anektirane pokrajine. Ministrski svet je odobril na predlog vojnega ministra Gasparotta zakonski odlok, ki razširja na nove pokrajine zakone o vojaških naborih. Zakonski odlok določa vpisovanje državljanov novih pokrajin v vojaške seznamne, in sicer državljanov, rojenih do 1. 1882. K vojaškim naborom bo klican najprej letnik 1901. Čas naborov se bo določil pozneje. Smatra se, da se nabori ne bodo vršili pred aprilom leta 1922. Oni, ki so bili vpisani v avstro-ogrsko vojaške seznamne, ni treba da se vpisejo še v italijanske.

Ukrepi za trgovsko mornarico

Na današnji seji ministrskega sveta se je tudi razpravljalo o ukrepih za trgovsko mornarico na podlagi zakonskega načrta bivšega ministra De Nava. Na podlagi tega odloka se bo dovolila podpora za gradbo ladij, ki je napredovala že za 30%, in sicer po 600 lir za tonelato. Skupni stroški za te podpore so določeni na 125 milijonov lir.

Francija

Francoski ministriški predsednik pojde na konferenco v Washington

PARIZ, 10. Listi so objavili oficijozno poročilo, ki pravi: neki ameriški list v Parizu piše, da Briand ne pojde na konferenco v Washington. Ta vest ni točna in nikakor ne odgovarja izjavam ministrskega predsednika.

Anglija

Irci razpravljajo o odgovoru angleške vlade

DUBLIN, 10. Včeraj popoldne se je sestala vlada »Daghi Birmanna« pod predsedništvom De Valera. Razpravljalo se je o povabilu angleške vlade na konferenco. Javila se uradno, da je bil »Dayli Birmann« sklican za 14. septembra.

Vprašanje porazdelitve nemške odškodnine

LONDON, 10. Danes se je vršil prvi pogovor med sirom Robertom Hornem in Doumerjem, francoskim finančnim ministrom glede porazdelitve prve milijarde, ki jo je plačala Nemčija. Roberta Horna so spremljali finančni strokovnjaki, francoskega finančnega ministra pa g. Tannery.

Nemčija

Sporazum med Berlinom in Monakovim

BEROLIN, 10. Med državno in bavarsko vlado se je sklenil sporazum, ki ima, kakor pišejo listi, to le podlago: Bavarska bi priznala načelno ukrepe državne vlade za obrambo republikanske vladavine. Sedanje izjemno stanje na Bavarskem bi se spravilo čim bolj v sklad z vladavino v ostali Nemčiji in bi se počasi odpravilo. Bavarska vlada bi bila merodajna samo za primerjanje določb glede te vladavine, toda obvezala bi se, da jih bo primerjevala nepristranski. Morale bi se določiti se garancije, ki naj bi zagotovile to nepristranost in postopno odpravo obsednega stanja.

Bavarska vlada se bo sestala nocoj. Jutri se bo posvetovala z voditelji strank. Jutri popoldne bo izrazila svoje mnenje o tem dogovoru stalna komisija zbornice.

Nemčija in saarska kotlina

BEROLIN, 10. Državna vlada je predložila Zvezi narodov protest proti odloku regentstva nad saarsko kotlino. Državna vlada poudarja, da ta odlok odpravlja vse razlike med prebivalstvom saarske kotline glede na njihovo državno pripadnost in to v nasprotju z določbami versailleske pogodbe, ki določa, da se saarska zona sicer nahaja podčasno vladavino Zveze narodov, da pa je še vedno del nemške države. Državna pripadnost prebivalcev so torej ne sme izpremeniti in noben prebivalec te zone, ki ima inozemsko pripadnost, ne bo mogel izvrševati političnih pravic.

Letiško-nemška gospodarska pogodba

RIGA, 10. Danes je bil podpisan pisnik o nemško-letiški trgovski pogodbi. Nemška delegacija pod predsedništvom tajnega svetnika Köberga se je vrnila v Berlin. Letiški delegati odidejo te dni v Berlin nadaljevat pogajanja.

Avstrija

Za izboljšanje avstrijskega finančnega položaja

DUNAJ, 10. Oficijozno poročilo o izidu pogajanj avstrijskega finančnega ministra v Parizu, Londonu in Zenevi pravi, da so prizadeti krogi odobrili finančno-gospodarski program, ki ga je izdelala avstrijska vlada sporazumno z zastopniki finančnega odbora Zveze narodov. Pomoč, ki ima priti iz inozemstva, se zdi že zagotovljena, ker so se sklenile odvzeti svojih založnih pravic vse države razen Zedinjenih držav, katerih do brohotnost je očitna. Čim se tudi Zedinjene države odrečejo svojih pravic, se bodo izplačale prve svote na račun.

Razburjenje v Avstriji zaradi madžarskih napadov

DUNAJ, 10. Listi pišejo, da vlada v industrijskem delu Dunajskega novega mesta, ki se nahaja ob meji, zaradi zadnjih dogodkov v zapadni Madžarski velika razburjenje. Socialistična stranka organizira prostovoljske delavske bataljone za eventualno obrambo mesta proti Madžarom.

Zveza narodov

Zveza narodov

ZENEVA, 10. Na današnji seji Zveze narodov je govoril prvi senator Lafontaine (Belgija), ki je poudarjal važnost dveh vprašanj, o katerih je govoril na prejšnjih sejah lord Robert Cecil, to je vprašanje oboroževanja in finančno-gospodarskega položaja. Govornik je na dolgo govoril o gospodarskem vprašanju, poudarjajoč, da so finančna bremena odvisna večinoma od oboroževanja in vojnih dolgov. Naglašal je, da znašajo samo obresti vojnih stroškov 61 milijard frankov. Senator Lafontaine je končno zagovarjal odpravo carinskih meja, kar bi privedlo do vstvaritve svetovnega tržišča.

Nato je govoril norveški poslanec Nansin, ki je odobral poročilo glavnega tajnika, v katerem se govori o uspehih Zveze narodov v minulemu letu. Poročal je nato tudi o položaju v Rusiji in na dolgo razlagal program pomožne komisije. Ob zaključku svojega govora je predložil tole resolucijo: Zborovanje izroča posebni komisiji vprašanje pomoči Rusiji in se obrača s toplim pozivom na vse vlade, da dovolijo potrebne kredite. Končno poziva svet Zveze narodov, da naj ustanovi mednarodno upravo fondov, ki so na razpolago, in zalag, ki jih bo dala ruska vlada kot garancijo.

Amerika

Ameriški zastopniki na konferenci za razorožitev

WASHINGTON, 10. Javljajo se uradno, da bodo Hughes, tajnik državnega oddelka, Root in senatorji Ybuge (?) in Maderwood štirje ameriški zastopniki na konferenci za razorožitev.

Srednješolski profesorji pri ministru

O priliki bivanja naučnega ministra v Trstu je bila 9. t. m. ob 16.30 uri popoldne sprejeta v avdienci deputacija »Zveze srednješolskih učiteljev Juljske Benečije«. Ekselencen Corbino je z živahnim zanimanjem poslušal želje in zahteve glede šolskih in stanovskih vprašanj, ki jih je v imenu deputacije izrazil vitez prof. Camisi, in je obljubil, da vsa važna in pereča vprašanja temeljito prouči in ukrene potrebno. V imenu slovenskih profesorjev naše dežele je govoril profesor dr. Andrej Budal takole: »Ekselencen! Bodi mi dovoljeno izraziti najvišjemu predstavniku šolske oblasti spoštljiv poklon in udanost slovenskih srednješolskih učiteljev Juljske Benečije.«

V delokrogu Zveze srednješolskih učiteljev vršijo slovenski profesorji delo, ki stremi za obrambo koristi srednjih šol Juljske Benečije vobče in slovenskih srednjih šol posebej. Tozadevne zahteve, predložene svojačasno šolskim oblastim, se v končni obliki zopet povzamejo v spomenici, ki jo Zveza srednješolskih učiteljev predloži naučnemu ministru.

Slovenski srednješolski učitelji bi ob tej priliki radi opozorili Vašo Ekselencen na dejstvo, da sedanje število slovenskih srednjih šol nikakor ne zadostuje najnujnejšim kulturnim potrebam slovenskega prebivalstva. Premnogi slovenski dijaki teh dežel morajo nadaljevati učenje v Jugoslaviji, drugi ga sploh ne morejo nadaljevati. Take okoliščine ne škodujejo samo nam Slovanom, temveč nasprotujejo po našem mnenju tudi najvišjim koristim države.

Zavračajoč slaherno misel na iredentizem, ki so ga nekateri tukajšnji listi z obrekljivo gonjo hoteli podtakniti slovenskim profesorjem, nameravajo moji slovenski tovariši vršiti delo pomirjenja duhov in odkritega bratstva obeh plemen, italijanskega in slovenskega, ki živi v skupni državi. Oni so trdno prepričani, da jim bo Vaša Ekselencen blagohotno pomagala vršiti v tej deželi plodnosno delo vzgoje in resnične človeške izobrazbe.

Ekselencen Corbino je slovenskemu govorniku ljubeznivo obljubil, da posveti tudi slovenskim srednjim šolam isto pažnjo kakor italijanskim in da ga bo veselilo, poučiti se natančneje o tozadevnih vprašanjih iz obljubljenega spomenice.

Delavsko gibanje

Proti kapitalističnemu izkoriščanju lakote na Volgi

Izvrševalni odbor III. internacionale je objavil proglas, v katerem opozarja svetovni proletarijat na namere kapitalističnih držav, ki hočejo izkoristiti glad na Ruskem, da uničijo rusko revolucijo, ki je glavna opora svetovnega proletariata v njegovi borbi za osvoboditev izpod kapitalističnega jarma.

Proglas omenja, da so vse meščanske vlade z veseljem pozdravile lakoto, ki kateri vidijo novo močnost uspeha njih boja proti delavsko-kmečki Rusiji. Posebno pa opozarja proglas na najbolj zakletko sovražniško sovjetske Rusije, Francijo, ki je že začela pripravljati novo protirusko vojno in zbira ogromne množine orožja in municije v Zgornji Slezi, kjer osredotočuje tudi velike množice svoje vojske, ki naj bi služile kakor središče moči, okoli katere se morajo zbrati oslabele sile poljske armade za nov napad proti Rusiji.

Razen Poljske izbrala si je Francija za izhodišče svojega novega napada tudi Romunsko, katero zalaga z vojnimi materialom in katera je za predstojajoč jesen že napovedala »vojaške vaje«, ki ne pomenijo nič drugega, nego pripravljajo vojne pohode proti Rusiji.

Proglas poziva ves proletarijat, in v prvi vrsti francoski, nemški in vseh drugih obmejnih držav, naj pazijo na vse te priprave in naj jih s pomočjo organiziranega nastopa preprečijo. Posebno pa naj onemogočijo prevoz vojnih materialov proti ruskim mejam.

Dalje priporoča izvrševalni odbor III. internacionale, naj proletarijat povsod sam snuje svoje odbore za pomoč Rusiji, ker skušajo kapitalisti vse nabrane podpore združiti v svojih rokah, da bi potem izsiljevalno pritiskali na delavsko-kmečko Rusijo, kateri bi ponujali pomoč pod gotovimi pogoji t. j. bi jo postavili pred alternativo: podati se zopet pod jarem kapitalizma ali pa pustiti milijone gladujočih oseb gotovi in strašni smrti.

Borba struj v italijanski socialistični stranki

Slednjič so se odločili tudi tržaški reformisti, da pod vodstvom prof. Oberdorferja organizirajo reformistične skupine v vseh podružnicah italijanske socialistične stranke v Juljski Benečiji. V svojem proglasu poudarjajo, da se socialistična stranka mora udeležiti vlade: »Kadar odbije ura — pravi proglas —, naj se gre na vlado s stranko in za stranko.«

Ni nikakega dvoma, da bomo kmalu imeli priliko videti na vladi socialistično stranko, ki danes ni nič drugega nego organizacija funkcionarjev raznih delavskih organizacij: politične organizacije same, njenega časopisa, strokovnih zvez, delavskih zadrug, bolniških blagajin, socialističnih občinskih zastopov itd.; vprašanje je le, kaj poreče k temu delavstvu samo, t. j. ono delavstvo, ki je ostalo v tovarnah in ne oni neznamni delavske elite, ki poleg izobražencev sedi po raznih pisarnah zgoraj omenjenih organizacij.

London v — Italiji. Med podružnicami, ki so glasovale za Serratijevu strujo, gitemo tudi ime londonske podružnice italijanske socialistične stranke. Tisto peščico Slovencev, ki je ostalo v italijanski socialistični stranki, kamor sta jih privlekla naša slavna internacionalista Regent in Tuma, vprašamo: Kako se na podlagi tega londonskega slučaja razlaga internacionalizem italijanske socialistične stranke? Ako smejo italijanski delavci na Angležkem, Francoskem, Nemškem itd. pripadati italijanski socialistični stranki, ne da bi se s tem pregrešili proti načelu mednarodnosti, zakaj ne bi smeli n. pr. slovenski delavci v Italiji pripadati jugoslovenski socialistični stranki? Ali velja tudi tukaj znani »quod licet iovi, non licet bovi« (kar je dovoljeno bogu Jupiteru, ni dovoljeno volu)? Priznane smatramo naši socialistični voditelji slovenske delavce res za volove, ki jih lahko ženejo, kamor se jim zljubi.

Punt rudarjev v Virginiji

Iz Logana (zapadna Virginija v Ameriki) poročajo, da je prišlo do prave bitke med stavkujočimi rudarji in redarstvom, ki je moralo odstopiti pred silnim naporom rudarjev. Ko je redarstvo prišlo pomoč, se je bitka ponovila v še večji meri. Na obeh straneh so se posluževali strojnih pušk. Kakih 200 rudarjev je bilo ubitih z bombami, ki so jih nanje metali iz zrakovolov, tudi zgrube redarjev niso nič manjše. Vlada je proti stavkujočim rudarjem poslala vojaštvo, opremljeno z vsem modernim vojnim orožjem, med katerim je posebno mnogo bomb s plinom, vzbujajočim solze.

Seveda so morali rudarji v tem neravnem boju slednjič podležiti. Več stolet vstajev je bilo obkoljenih, razoroženih, medtem ko so drugi zbežali.

Kongres britanskih strokovnih organizacij
Kongres britanskih »Trade Unions« je zaprlel 5. t. m. v Cardiffu. Navzočih je bilo dvatisoč delegatov, ki so zastopali 7 milijonov delavcev. Na programu kongresa je med drugim tudi razprava glede razpada angleške delavske trozve, povodom zadnje splošne stavke angleških rudarjev ter vprašanje glede dohoditve prispevkov za pomoč gladujočim v Rusiji.

Bojkot čokoladnih tovarov
Mednarodna strokovna zveza v Amsterdamu priporoča vsem delavcem, naj bojkotirajo izdelke švicarskih čokoladnih tovarov Peter, Cailler in Köhler radi krajino brezobzirnega postopanja lastnikov teh tovarov proti svojim delavcem.

Turatijev gospodarski program
Iz znanega Turatijevega programa, ki ima namen razčistiti ital. social. stranko od ostankov revolucionarne struje, ni razvidno, kako misli Turati rešiti Italijo iz današnje gospodarske krize. Ker pa v kratkem ravno Turati pride na krmilo italijanske državne politike, je važno za nas vseh, ki živimo v Italijo, se seznaniti z njegovim narodno-gospodarskim programom.

Kdor pozna Turatijevo dosedanje mišljenje in delovanje in kdor je zadnja štiri leta opazoval državno politiko njegovih inozemskih političnih sodelavcev, raznih socialdemokratov na Ruskem, Nemškem, v Nemški Avstriji, na Poljskem, Češkem itd., si lahko sam napravi precej točno sliko bodoče italijanske politike pod vodstvom Turatijeve stranke.

Baviti se hočemo z zadnjim dnevnim redom, ki ga je Turati predložil in utemeljeval v rimskem parlamentu, ker nam ta dnevni red dovolj jasno oriše program reformističnega voditelja z ozirom na sedanje gospodarsko krizo.

Poglejmo torej, kako bo reševal Turati Italijo in italijanski proletarijat. Vse točke njegovega programa so zapadene v sledečem: država naj s pomočjo značilnega nacionalnega posojila podpira vsa ona dela, ki bodo pospeševala obči razvoj narodnega gospodarstva, ki mora v Italiji iskati svoje težnje v poljedelstvu. Turati navaja tu izuševanje močvirij, umetno namakanje zemlje, elektrifikacijo vodnih sil, zidanje ljudskih stanovanj itd. Drugih podrobnosti ne bomo tukaj navajali, ker so le postranske važnosti in ne spreminjajo nič na stvari.

Je li ta program dober in koristen? Ako ga sodimo s stališča današnjega gospodarstva, ni le dober, marveč tudi edini izhod iz sedanje gospodarske in politične krize. Ta program lahko z mirno vestjo podpisuje vsak meščanski narodni gospodar in se popolnoma vjema z vsem, kar smo napisali v članku »O reševanju gospodarskih kriz«. Kapitalistični stroj v Italiji se je začel ustavljati: množice proletarcev so brez dela in vsled tega tudi brez denarja. Zato ne morejo kupovati blaga, ki je nagromadeno pri trgovcih. Trgovci vsled tega ne naročujejo v tovarnah, ki se ena za drugo zapirajo, oziroma krčivo vedno bolj svojo proizvodnjo. Ne ostaja torej drugo, nego da se po Turati evem načrtu z državno pomočjo odprejo nova dela. Brezposelni delavci bodo tako dobili delo in denar, da lahko pokupijo pri trgovcih nerazprodano blago, trgovci poslejjo v tovarne nova naročila, vsi česar bodo tovarne začele zopet na novo proizvodnjo.

Posledica tega bo, da dobijo delo ne le vsi tisti, ki so sedaj brez dela, marveč bodo nove množice ubogih kmetov šle v tovarne in se bodo spremenile v industrijski proletarijat. Po rešeni krizi prične novo procvitanje industrije, a po železnih zakonih kapitalizma bo prišlo v kratkem času do novih kriz.

Reformisti trdijo, da za sedaj ni drugega izhoda. V času gospodarske krize, ko je res gospodarski aparat v neredu, ko je razbit in razrušen, ne moremo misliti na spremembo sistema. Tako sprememba bi danes povzročila grozen pomol. Komunisti ugovarjajo s vprašanjem: Kdaj naj pa mislimo na spremembo sistema, če ne sedaj? Ali naj

spremenimo sistem tedaj, ko bo kriza premagana, in začne zopet gospodarski procvit? Kdo bo pa imel takrat voljo misliti na spremembo sistema, ko bo vsak gledal le na to, da izkoristi ugodni položaj, kaj zasluži, poporavi svoje razbito gospodarstvo in nekoliko udobnejši živi. Jasno je, da bi bilo treba čakati na novo gospodarsko krizo. Tedaj pa bodo reformisti zopet prihajali z enakimi gospodarskimi načrti in kapitalistični sistem se tudi sedaj ne bo spremenil. Tako bo šla stvar naprej brez konca in kraja.

Preobrat je torej mogoč le v trenutku, ko je kriza na svojem vrhuncu.

Sprememba kapitalističnega gospodarstva v skupno gospodarstvo bi bila le tedaj mogoča, ako bi komunisti, ki so načelni nasprotniki reševanja gospodarskih kriz v kapitalističnem smislu, predložili proletarskim množicam ne le suho revolucionarno frazo, marveč podoben, jasn in natančen gospodarski program, ki bi pokazal, kako je treba gospodarsko krizo rešiti ne le začasno, marveč enkrat za vselej.

Tega vprašanja pa seveda komunisti ne morejo rešiti, ker se oni pečajo le s politično revolucijo in diktatoro proletariata in puščajo gospodarska vprašanja in gospodarske probleme popolnoma v nemar.

Domače vesti

Fašisti zahtevajo zadoščenje od našega ravnatelja.

G. Gino d'Angelo glavni urednik lista »Popolo di Trieste« se je čutil žaljenega po članku »revolucionarnega našega lista ter je zahteval od našega ravnatelja g. Maksa Coticca povrniti oziroma zadoščenja. Za svoji priti je imenoval inženirja Menesinija in stolnika Lupetino. G. Coticc je imenoval za svoja zastopnika dr. Besednjaka, glavnega urednika »Edinosti« in dr. Fortunata Mikulca.

Tudi tajnik fašistovske zveze gosp. Morara-Sassi, ki se je čutil prizadetega po istem članku, je poslal našemu ravnatelju svoja zastopnika v osebah stolnika Pertota in inženirja Benvenutija.

Štirirazredna meščanska šola v Postojni. Šolsko leto 1921-22 se bo pričelo 1. oktobra, katerega dne se bodo tudi vršile potrebne izkušnje. Izpraševalna pristojbina znaša 24 L.

Vpisovalno se bo 28., 29. in 30. septembra od 8.—12. ure dop. K vpisovanju morejo na novo vstopajoči učenci priti v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov in predložiti zadnje šolsko izpisevalo ter »mali list«. V prvi razred se sprejemajo učenci, ki so z dobrim uspehom dovršili 5. razl. š. in dopolnili 11. leto starosti. Glede obeh predpogojev so dovoljene olajšave potom izpita.

Na šoli je tudi četrti razred, osnovno splošnega, posebej trgovskega značaja. Meščanska šola v Postojni je torej meščansko in trgovska in edina te vrste v Julijski Benečiji. Trgovski značaj dajejo 4. razredu predmeti: zemljepis (trgovski), knjigovodstvo (dvojno), stenografija in strojepis. Vsakemu učencu (učenci) pa mora biti na tem, da si pridobi izpisevalo tudi četrtega razreda, kajti četrti razred pridobljeno znanje razširja in pogloblja, zveča torej splošno naobrazbo; omogoča vstop v vojaške in trgovske akademije;

je najtrdnjša podlaga za učiteljska in šolanje na višje organiziranih strokovnih šolah;

je najboljši zaključek šolanja za vse tiste, ki prestopijo neposredno v službo k železnici, k pošti, v trgovske ali uradni pisarne.

Ravnateljstvo.
V večerajši izdaji »Edinosti« smo poročali o veliki nesreči, ki je doletela narodno družino g. Alojzija Ferfolja, trgovca v Trstu. Danes moramo, kakor se sprevidi iz osmrtnice poročila, da sta umrli obe sestrici Zorica in Maričica, obe pridni in vzorni učenci na C. M. šoli pri Sv. Jakobu. Ob tej kruti vsodi, ki je doletela družino Ferfolja, ki izražamo naše sožalje in ljubi Bog, da utehe njeni nepopisni žalosti.

Velika družinska nesreča. V večerajši izdaji »Edinosti« smo poročali o veliki nesreči, ki je doletela narodno družino g. Alojzija Ferfolja, trgovca v Trstu. Danes moramo, kakor se sprevidi iz osmrtnice poročila, da sta umrli obe sestrici Zorica in Maričica, obe pridni in vzorni učenci na C. M. šoli pri Sv. Jakobu. Ob tej kruti vsodi, ki je doletela družino Ferfolja, ki izražamo naše sožalje in ljubi Bog, da utehe njeni nepopisni žalosti.

Velika družinska nesreča. V večerajši izdaji »Edinosti« smo poročali o veliki nesreči, ki je doletela narodno družino g. Alojzija Ferfolja, trgovca v Trstu. Danes moramo, kakor se sprevidi iz osmrtnice poročila, da sta umrli obe sestrici Zorica in Maričica, obe pridni in vzorni učenci na C. M. šoli pri Sv. Jakobu. Ob tej kruti vsodi, ki je doletela družino Ferfolja, ki izražamo naše sožalje in ljubi Bog, da utehe njeni nepopisni žalosti.

Velika družinska nesreča. V večerajši izdaji »Edinosti« smo poročali o veliki nesreči, ki je doletela narodno družino g. Alojzija Ferfolja, trgovca v Trstu. Danes moramo, kakor se sprevidi iz osmrtnice poročila, da sta umrli obe sestrici Zorica in Maričica, obe pridni in vzorni učenci na C. M. šoli pri Sv. Jakobu. Ob tej kruti vsodi, ki je doletela družino Ferfolja, ki izražamo naše sožalje in ljubi Bog, da utehe njeni nepopisni žalosti.

Pogreb Marice in Zorke, učenke V. razreda slovenske zasebne šole, se bo vršil v ponedeljek ob 3. uri popoldne. Utenke in učenke V. razreda slov. zasebne šole v Trstu prošim, da se pogreba vdeležijo v čimvečjem številu. Šolski vodja.

Iz Sv. M. Magd. spodaj. V nedeljo, 28. avgusta so priredila na Kolonkovcu združena društva: Konsumno društvo, pevsko društvo »Slava« in podružnica prosvete pod pokroviteljstvom prvega javno tombola, ki je privela mnogo občinstva na jako obširni in lepi prostor Konsumnega društva. Ljudstva bi gotovo bilo še več, ko bi ne bilo grozilo slabo vreme. Na vsak način se je prireditelj vršila v najlepšem redu kakor vse naše prireditve. Bilo je dovolj smeha in zabave, zlasti tedaj je nastala vedno veselost, ko je kdo mislil, da je zadel, pa se je pri komisijski izkazalo, da mu manjka katera številka srečke. Kadar so pa prišli pravi in odnesli oziroma odpeljali dobitke, jim je ljudstvo ploskalo ob sviranju izvrstne magdalenske godbe. Rekel sem izvrstni Magd. godbe. Godba je res izborna. To so mi tudi drugi potrdili in sem se o tem tudi sam prepričal, ali v moralno korist isti hočem omeniti, da bi morali predvsem oni, ki vodijo to godbeno družbo, paziti malo na red in ugled družbe, da bi se v bodoče ne več dogajalo nič sličnega, kakor ob sviranju pri prosti zabavi. Nekateri so namreč mogoče nehoti, pogledali pregledsko v ono posodo, ki se ji pravi kozarec, ter zapuščali svoja mesta in pobajali na svojo dolžnost. Očividno uga, da jim bo ta opazka dobro došla, posebno, ko je v tej družbi zastopana tudi mladina. Zlasti bi želeli, da bi ostal godbeni vodja pri takih prireditvah pri svojih gojencih in jih ne puščal samih, ker to je vendar njegova prokleta dolžnost. — Vsi, tudi oni, ki pri tomboli niso nič zadeli, so se vračali veseli in z zavestjo, da so s svojo prisotnostjo storiili nekaj plemenitega in tem položili obol na oltar. — Zgoraj omenjena društva se najlepše zahvaljujejo vsem onim, ki so pomagali pri delu, posebno pa onim, ki so razprodajali srečke, t. j. zavarovalni goveje živine v Borštu kakor tudi gosp. Karlu Perkarju za prereditvene priprave in slednjič slavnemu občinstvu za obilo udeležbo. — Udeleženci.

Duhovne vaje za št. št. duhovnike pri o. jezuitih v Ljubljani bodo od ponedeljka, 12. sept. zvečer ob 6. uri do petka, 16. sept. jutraj. Priglasitve naj se naslovijo: Rektorat D. J., Ljubljana, sv. Jožef.

Slovensko planinsko društvo v Trstu priredi prih. nedeljo, 18. t. m. izlet v Slivsko j. m. o. Odhod iz Trsta z vlakom do Kozine ob 5.20 uri jutraj iz državnega kolodvora (Sv. Andrej).

Radi kosila je potrebno, da se izletniki priglasi vsaj do 12. t. m. pri društvenem blagajniku g. A. Pavlici, ulica Machiavelli 15, I.

Ker nudi jama razne zanimivosti, priporočamo vsem planincem kakor tudi ljubiteljem narave, da se izleta udeležijo.

Opozarjamo vsa društva in zadrage, da so 1. oktobra tek. leta izplačljivi triletni zakladni listi druge izdaje in petletni šeste izdaje (Buoni del Tesoro). Zadrage, ki posedujejo omenjene listine, morajo v svrhu izplačila predložiti prošnjo Generalnemu zakladnemu nadzorništvu potom Zakladne delegacije v Trstu ulica Geppa št. 3, pri kateri so tudi dotični formulari za prošnjo na razpolago.

Prošnje se morajo takoj vložiti, da se zadrage izogne zakasnitvi izplačanja.

Tržaško kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu bo priredilo v nedeljo, 2. oktobra 1921 veliko kolesarsko cestno dirko za »Primorsko prvenstvo leta 1921« na črti Opčina-Prosek-Stivan pri Devinu-Miren-Gorica-Kanal-Gorica-Ajdovščina-Razdrto-Senožeče-Storje-Opčine. Črta je dolga približno 160 km. Črta je tedaj taka, da bodo posamezni dirkači lahko uveljavili svojo moč in izurjenost. Dalje bo društvo priredilo na ta dan tudi tekmo v hitri hoji in, če se priglasi dovoljno število tekmovalcev, tudi tekmo v hitrem tekanju. Društvo je torej prevzelo naloge, prirediti športno prireditve, ki bo po obsegu in važnosti največja in ena izmed najvažnejših, kar se jih je priredilo na Primorskem v povojni dobi. Na ta način hoče dati društvu priliko posameznim društvom in članom istih, da se med seboj »poznajo«. Vendar pa je, ako hoče društvo prevzeti naloge častno izvršiti potrebno, da mu poleg članstva vsa naša javnost prisikoni na pomoč z materialnimi podporami, ker poleg nagrad, katerih vrednost ne bo neznatna (samo za prvenstvo so določene 3 zlate, 2 pozlačeni, 3 srebrne svetinje) bo ogromno drugih stroškov, tako da društvo z lastnimi sredstvi absolutno ne bo moglo izhajati. Nadeja se tedaj trdno, da bodo vsi brez izjeme spoznali važnost te športne prireditve ter se poziva odzvali. Oni, ki so pripravljeni nabirati darove v ta namen, prosimo, da se zgledajo pri g. Podbrščku v ulici Torre bianca 39, I, kjer dobe nabiralne pole. Posebno apeliramo na naše gospodične, da se v čim največjem številu priglasi za nabiranje. Kolesarska in športna društva ter klube prosimo, da naznajo svojim članom dan in črto ter jih vabijo k udeležbi. V današnji »Edinosti« smo objavili

POGLAVJE XVIII.
Zlata ječa.
— Kaj jasno je — je rekel profesor. — Ujetnik! — je vzkliknil gospodar. — Kaj pravite? Meni pa se dozdeva, da nas puste na polni svobodi. — Razlika v sodbi je odvisna od tega, kako tolačeči svobodo — je odgovoril znanstvenik. — Če vam bo zadoščalo, da se morete sprehati po ulicah in po polju, brez spremstva, ste seveda povsem svobodni. Ali nikar naj vas ne zavede domotožje rojstnega kraja, ali pa vašega posestva S. Rosa, kajti, ne bi prišli daleč, vem to, in vaša usoda ne bi bila prijetna. — Mari hočete trditi, da bomo morali ostati tu vse živ dni? — Ne trdim: mislim le. — Ali to je nemogoče, ne morejo nas pridržati s silo. To bi bil zločin. — Po zakoniku naših krajev — je odgovoril Mavricij Tarnier mirno. — Ali vedeti morate, da je velika razlika med pravico tega kraja in ono našega. Po sili se moramo podvreči zakoniku. Ki nam jih nalože, kajti v mestu Solca ni konsularnih agentov, do katerih bi se mogli obrniti. — Izbrali ste neprimeren trenutek za svoje

šale! — je rekel gospodar zamolklim glasom. Zdelo bi se, da vi sami ne razumete važnosti tega, kar govorite. Ali, pomislite dobro: ujetniki za vse življenje! — In vendar ujetniki v zlati ječi! — je pripomnil Tarnier smehljaje. — Prijatelji, dovolite, da vam rečem, da ste kaj nevaleženi: bili bi lahko že mrtvi, mesto gostje v usodni palači! — Reki to je pokazal na dvorano, ki so se nahajali vn: razsežno, neizko blestečo, ker je bila pokrita od velikih zlatih ornamentov. V granitne stene so bile vdolane zlate živali, zlate drevesa, nekatera vzrezana, druga v reliefu; strop je bil podprt od živalskih glav in ornamentalnih rastlin. Na dnu dvorane so bila velika vrata, ki so vodila v razsežne cvetoče vrte in skozi katere je prihajala v šopih solnčna svetloba. — Mavricij Tarnier in tovariši so bili zlekleni po lesenih stolicah ter so se živahno razgovarjali o vsem, kar se jim je dogodilo tekom tega dneva. — Pedro Ibanez, oprt ob zid s prekrižanimi rokama, mračnega obraza, se navidezno ni udeleževal razgovora, ali, hkratu se je zvrtnil in rekel osorno: — Nekdo, ki je bil pred nami tu ujetnik, je mogel ubežati iz tega mesta. — Kdo? — sta vprašala soglasno Peter Desroches in Mavricij Tarnier. — Doktor Bernard. — Vi ne veste le, kaj sem izvedel jaz — je odgovoril profesor. — Ravno vsled tega, kar sem doznal o njem od naših gostiteljev, sem uverjen, da ne bomo mogli od tu. Doktor Bernard je bil pravi meščan mesta Solca in je on učil te ljudi francoskino. Ali, nikdar ni po-

pravilnik kolesarske dirke. Pravilnik bomo poslali tudi vsakemu društvu posebej.

Kolesarska dirka za »Primorsko prvenstvo leta 1921«. Proga: Opčina-Prosek-Stivan pri Devinu — Jamlje-Miren-Gorica-Kanal-Gorica-Ajdovščina-Razdrto-Senožeče-Storje-Opčine. (Start in cilj v bližini gostilne Fabčić). Proga meri tedaj 160 km. Pravila: 1. Dirke se udeležijo lahko samo člani športnih in kolesarskih društev ter klubov s sedežem v Julijski Benečiji, ki so priglasi svoj pristop k ustanovitvi se »Sportni Zvezi«, brez razlike kategorij. 2. Vpisnina k dirki je določena na 10 lir brez izjeme. Prijave je posiljati na društvenega predsednika gosp. Antona Podbrščka v Trstu ulica Torre bianca št. 39, I. in sicer do sobote, 1. oktobra t. l. do 7. ure zvečer, opremljene z vlogami (vpisnino), ker sicer se isti ne bodo upoštevali. Prijave morajo obsegati tele podatke: Ime, priimek, rojstvo leto in članstvo. Za prijavo je potrebno tudi potrdilo katerega društva, ki je prijavilo svoj pristop, kakor je določeno v točki 1. Priglasenci se bodo vpisovali tudi pol ure pred dirko na Opčinah, pod pogojem da zadostijo vsem gori označenim določilom.

3. Dirka se bo vršila ob vsakem vremenu. Odhod (start) točno ob 7. uri jutraj. Dirkači pa se morajo predstaviti najkasneje ob 6.30 na startu, da podpisajo kontrolne-odhodne pole ter dobe uvrščevalno številko.

4. Maksimalni čas je določen na 1 uro 15 min. po prvodolu na cilj.

5. Oprema dirkačev: Kolesarji-dirkači morajo nositi dirkalne opreme, kakor je določilo društvo, pri katerem so udeleženi. V slučaju, da kako društvo ni tega določilo, tedaj morajo njegovi dirkači teden prej javiti, v kaki opravi (barva) bodo tekmovali.

6. Vožni red: Med dirko si dirkači ne smejo rezati pot, ali si na kak drugi način med seboj škodovati, ker kakor hitro bi se to dogajalo, bi prizadeti zapadel diskvalifikaciji. Alenacija bodisi z vsakovrstnimi motorji, bodisi s kolesi je strogo prepovedana. Menjava koles je dovoljena. Poleg tega morajo vsi kolesarji-dirkači strogo paziti na postavna določila in eventualna izjema določila (oblastvena). Za event. poškodbe kolesarjev samih ali pa tretjih oseb in predmetov ne nosi društvo nikake odgovornosti.

7. Kontrola: Vsak kolesar podpisuje ob startu odhodno kontrolno pole. Na progi bodo v Kanalu-Gorici in Razdrtem kontrole, pri katerih bodo morali dirkači zopet podpisati kontrolne pole. Med potjo bodo poleg omenjenih delovale še zabeleževalne in letne tajne kontrole. V Gorici pri »Rdeči hiši«, na mestu, kjer bo kontrola, tudi okrepčevalnica: vsak dirkač bo dobil primerno okrepčilo. Neutralizacija 5 minut. Če bo došla na cilj sklenjena skupina, se bodo komponenti iste spustili v sklenjeni skupini, tako da ne bo nihče oškodovan.

8. Vsak dirkač mora nositi številko, ki jo dobi na startu, pripeto na hrbtu. Upisovalna ali zaporedna številka je sočasno tudi uvrščevalna.

9. Tekom cele proge je zagotovljena v slučaju nezgod kolesarjem zdravniška oskrba. Sploh je v zdravstvenem in higienskem oziru vse pripravljeno.

10. Nagrade:

I. darilo velika zlata svetinja; II. darilo srednja zlata svetinja; III. mala zlata svetinja; IV. darilo velika posrebrnjena svetinja; V. darilo srednja posrebrnjena svetinja; VI. darilo velika srebrna svetinja; VII. darilo srednja srebrna svetinja; VIII. darilo mala srebrna svetinja.

Na prvem darilu bo gravirano sledeče besedilo: »Primorski prvak leta 1921«. Poleg tega bodo dobili vsi, ki bodo došli v maksimalnem času, diplome. V slučaju posebnih nagrad in daril ali pa vmesnih ciljev na nagrade se isti objavijo pravčasno.

11. Reklamacije je predložiti najkasneje pol ure po dohodu na cilj in sicer pisмено, opremljene v ulogu 10 lir v roke za to določenega sodnika. V slučaju, da se reklamacija ugotovi, tedaj se vloga povrne.

12. Jurija ima pravico v slučaju resnične potrebe, progo in predležeči pravilnik spremeniti, toda le v slučaju resnične potrebe. Njeni sklepi so neovržni in prizadeti se jim morajo podvreči, ne da bi se mogli pritožiti na društveni odbor.

13. Izid dirke se bo razglasil, kakor hitro poteče zadnji rok gl. točke 12. predležečega pravilnika in se zberejo vse kontrolne pole ter posamezni kontrolorji podajo svoja poročila.

Od Sv. Jakoba. V nedeljo, 18. t. m. bodo priredila sentjabska kulturna društva prireditve v dvorani DKD. Cisti dobiček gre v korist dvorane, ki je bila na novo urejena. Sentjabska kulturna društva hočejo na ta način pomagati DKD, ki je izdalo za dvorano res veliko svoto.

Pridite vsi! Spored bo sledil prihodnjice! — Združen odbor.

Ne pozabite žrtv v Istri!

šale! — je rekel gospodar zamolklim glasom. Zdelo bi se, da vi sami ne razumete važnosti tega, kar govorite. Ali, pomislite dobro: ujetniki za vse življenje! — In vendar ujetniki v zlati ječi! — je pripomnil Tarnier smehljaje. — Prijatelji, dovolite, da vam rečem, da ste kaj nevaleženi: bili bi lahko že mrtvi, mesto gostje v usodni palači! — Reki to je pokazal na dvorano, ki so se nahajali vn: razsežno, neizko blestečo, ker je bila pokrita od velikih zlatih ornamentov. V granitne stene so bile vdolane zlate živali, zlate drevesa, nekatera vzrezana, druga v reliefu; strop je bil podprt od živalskih glav in ornamentalnih rastlin. Na dnu dvorane so bila velika vrata, ki so vodila v razsežne cvetoče vrte in skozi katere je prihajala v šopih solnčna svetloba. — Mavricij Tarnier in tovariši so bili zlekleni po lesenih stolicah ter so se živahno razgovarjali o vsem, kar se jim je dogodilo tekom tega dneva. — Pedro Ibanez, oprt ob zid s prekrižanimi rokama, mračnega obraza, se navidezno ni udeleževal razgovora, ali, hkratu se je zvrtnil in rekel osorno: — Nekdo, ki je bil pred nami tu ujetnik, je mogel ubežati iz tega mesta. — Kdo? — sta vprašala soglasno Peter Desroches in Mavricij Tarnier. — Doktor Bernard. — Vi ne veste le, kaj sem izvedel jaz — je odgovoril profesor. — Ravno vsled tega, kar sem doznal o njem od naših gostiteljev, sem uverjen, da ne bomo mogli od tu. Doktor Bernard je bil pravi meščan mesta Solca in je on učil te ljudi francoskino. Ali, nikdar ni po-

izkušal bežati in je umrl pred kratkim, ne da bi bil zapustil mesto. — To ni možno! — je zakričal Pedro Ibanez. — Kako si razlagate potem dejstvo, da je zlati malik? — Kak malik? — je posegel vmes gospodar. — O čem govorite? — O jako redkem kipu — je odgovoril Mavricij Tarnier živahno — ki nam ga je doposlal rečeni raziskovalec. Moram vam povedati — je nadaljeval, obrnivši se naravnost do Pedro Ibaneza — enako čudno podrobnost: ni bilo povodom prvega potovanja, ko je mogel dr. Bernard spraviti do obrežja dragoceno zbirke. — Kaj je torej? — Ne bi vam mogel reči. Dejstvo je zavite v tajnost, ki jo hočem jaz razjasniti v bodoče. Za sedaj imam gotovost glede dveh stvari: prva bi bila, da malik v resnici izhaja iz templja Solca tega mesta, a druga, da je malik, ki je doktor Bernard prišel semkaj, že izgnan pred časom. — Čudno! Ali niste mogli doznati več? — O stvari ne. Je to kočljivo vprašanje, k čemu treba razmotrivati z največjo previdnostjo. Kolikoor sem mogel razumeti, se smatra zmanjkanje malika kot strašno bogoskrunstvo, vzel česar bi se bilo zelo bati, ako bi zasluhtili, da je malik v naših rokah. — Ah, gotovo! Ali ne morem si razložiti, kako je mogel priti do vas. — Koliko drugih stvari je, ki se ne dajo razlagati! Vsakako pa sem uverjen, da je doktor Bernard našel malika daleč od tu, mi ga doposlal, nadaljeval znanstvena raziskavanja ter prišel do tega mesta, iz katerega se ni mogel, kakor mi, več rešiti.

Iz tržaškega življenja

Aretacija dveh predrznih tatov. Pred večerajšnjim popodne sta bila aretirana dva predrzna tatova, ker sta skušala istega dne prevrtni v manufakturnem skladišču tvrdke Borghi & C., v ulici della Cassa di Risparmio št. 15, železno blagajno in odnesti iz nje 16.000 lir in 300.000 kron. Tatova, ki sta bila odpeljana v zapor se pišeta: Ivan Bezzini, brez stalnega bivališča in Ferdinand Bessel.

Vlom v železno blagajno. Posestnik Anton Tessari, stanujoč v II. nadstropju v ulici delle Acque št. 22, je odšel pred par dnevi v majhno istrsko mesto Orsar, kjer je imel rešiti neko važno osebno zadevo. Večraj jutraj se je povrnil posestnik v Trst. Ko je prišel pred vrata svojega stanovanja, je z žalostjo ugotovil, da so odprta. Stopil je v stanovanje, ki je bilo v veliki neredu, in tam zapazil blagajno, ki je bila premaknjena z mesta in prevrtna. Posestnik je ugotovil, da mu je izmanjkalo iz železne blagajne za 15.000 lir razne srebrne posode.

Sumljive osebnosti. V zadnjem času je opazila policija, da se zbira v beznici v ulici Donata št. 20, večje tolpe sumljivih mladeničev, ki živijo baže od ropa. Temu gibanju je prila večeraj policija na pravo sled. V tajni zbirališče je bilo namreč odposlanih več stražnikov, ki so aretirali tolpo 12. oseb. Pišejo se: Kazimir Porcelluzzi, stanujoč v zagati Gusion št. 3, Kazimir Maggi, stanujoč v ulici Donata št. 28, Kazimir Lattancia, iz zagate dei Sotterani št. 3, Franc Rubigliano, iz ulice delle Becherie št. 42, Vincenc Gentili, iz ulice Crocicchio št. 11, Ruggero Perez, iz ulice Verzelli št. 1, Mihal Lauroia, iz ulice delle Candelle, Kazimir D'Arzonia, iz ulice Pozzacheria št. 2, Dominik Lemma, iz ulice Crocicchio št. 11, Emanuel Alboreo, iz ulice di Rena št. 9, Frančešek Greco, iz iste ulice št. 9, in Anton Duranco, brez stalnega bivališča.

Zaklada in prošnja

21. avgusta oziroma pozneje 4. septembra t. l. se je imela vršiti na Opčinah slavnost na korist istrskih žrtv. Oblastva so slavnost prepovedala, ne da bi navedla vzroka za to prepoved. Mi za ta vzrok ne vprašamo, ker ga predobro poznamo: Ljubezen do novih državljanskih slovenske narodnosti je vzrok, iz katerega je glavni civilni komisariat v Trstu prepovedal v zadnjem trenutku — štiri dni prej pisмено dovoljeno prireditelj. Tudi o tem bi mogli, a nočemo govoriti in pisati.

Naše ljudstvo, ki vse to razume in čuti, prosimo samo, naj v znak protesta, proti gornji prepovedi daruje kolikor more od boru za istrske žrtve. Vsi, ki so se mislili udeležiti slavnosti, vsi, ki so tudi prišli na Opčine, kakor tudi vsi, ki niso mislili ali mogli priti, naj darujejo, da bo blag namen, ki ga je imela prireditelj, dosežen kljub prepovedi od strani oblastev. Društva, ki so imela sodelovati, naj napravijo zbirke v protestnem smislu in naj pošljejo denar odboru za Istru z opazko: v protest radi prepovedane slavnosti na Opčinah.

Vsem društvom in posameznikom, ki so se odzvali našemu prvemu povabilu, se tem potom toplem zahvaljujemo in priporočamo, da se odzovejo tudi temu našemu pozivu in nabirajo za nesrečne istrske žrtve.

ZDRUŽENI ODBORI.

Darovi za nesrečne žrtve v Istri

Nabiralna pola: 110. Dolenjanci: Demark Blaž L. 3, Demark-Simer Anton i Staraj Pengler Mate po L. 2, Elner A. L. 50. Gorenjanci-Lupoglavci: Dujanić Benjamin I. 10, Sandalj Josip L. 20, Sandalj Tomo i Skrlj Stalon Anton po 2, Tomičić Ivan i Iru, Ribarić Kontrolor Ivan 5 L. Lesičine: Kuharić Josip I., Kuharić Brđin Ivan 2 L. Semić: Ulijančić Beletić Anton, Superna Miho, Ribarić Banjeh Anton po 5 L., Macarol Jagar Frane, Krajcar Jurica Frane, Macarol Rok, Ravnić Cesar Ivan, Ulijančić Mojla Anton, Krajcar Duše Juraj, Kaučić Miho, Krajcar Oster Martin po 2 L. Ulijančić Beletić Ivan, Gulja Mate, Krajcar Tomić Frane, Macarol Ivan Vahtar, Superna Anton, Sergio ud. Kata, Krajcar Ivan pok. Luke, Krajca Prusić Ivan i Krajcar Fola Frane po 1 liru. Skupno 140 liru.

Nabrano na svatbi v Gorjačah 150 L. Valeska 50 L. V spomin na blagorodno gospo Leopoldino baronico Marenzi, daruje na mesto venca obitelj Zupančić v Materiji L. 40. — Vesela družba škedenjske mladine na Vzročku ob izviru Rižane 52'15 L. 10 din. in 100 rubljev. Zadnji izkaz 129.510'75 L. 370'750 din. 1000 rubljev, 450 nepr. kron. 1 dolar in 1'10 marke. Skupaj 129.942'90 L. 3717'50 din. 1100 rubljev, 450 nepr. kron. 1 dolar in 1'10 marke.

PODLISTEK

René Thévenin.

Železni malik

Ker jih je vabil bližnji cilj, so naši potovalci hodili neutrudno vso noč. In ko je napočel dan, so se nahajali slednjim pred skrivnostnim mestom: mestom iz kamenja, zlata in železa, velikanskim mestom, zaprtim od utrežne pasu iz kamenitih in granitnih klad, vidno zvezanih med seboj, kar je bilo kaj fino in točno delo. Židovje je tvorilo v ozadju doline razsežen četverkot ter se dvigalo v siksaku proti zapadu, tja gori ob pobočju gora. Med urdbami in mestom so se raztegli razsežni vrta z velikanskim drevjem, ki so se mu vrhovi vpenjali nad zidove. S ceste ni bilo videti več nobenega poslopja. Le velik tempelj je ostajal trajno viden: bil je tako visok, da ga ni moglo nič odtegniti očesu s katerekoli točke obzorja, a postavljen je bil tako, da je odse

Vesti iz Gorške

Smrtna hoda. Neizproba smrt je ugrabila B. t. l. goriskim Slovencem zvestega sinu svojega rodu, narodni družini blagega in pravičnega očeta. Zapustil nas je za vedno Franc Bratuž, dolgoletni uslužbenec »Narodne Tiskarne«. Dasi se je imel pokojnik kprozi vse svoje trudoporno življenje boriti s skrbmi vsakdanjega življenja in je bil njegov gromotni položaj vedno jako skromen, je vendar vli mož izsolal pet otrok, ki so vsi sledili lepemu zgledu svojega očeta. Lahka mu bodi zemlja! Preostali pa naše najiskrenejše sožalje!

Doberdob. Preteklo nedeljo, 4. t. m. je priredilo tukajšnje Godbeno društvo ples, tombolo in kolearsko dirko iz Mirna v Dobrodo. Izid dirke je sledeči: 1. Laković Andrej, 2. Laković Peter, 3. Lavrenčič Emil, 4. Egidij Gergolet; v maksimalnem času so prišli 5. Gergolet Andrej, 6. Versari Vincenc. Posebne hvalje vredni so prvi trije dobi dirkači, ker so rabili za 7 km, večinoma hriba samo 14'30 minut. 4. in 5. sta rabila 15 minut.

Sempasko bralno društvo bo uprizorilo 18. sept. ob 3. pop. Jurčičovo-Cesnikovo igro »Domen« s sodelovanjem tamburaškega odseka. Nastopil bo tudi domači in več sosednih pevskih zborov. — Društva v bližini se naprošajo, da bi isti dan ne priredila veselja.

Iz Gor. Stara. »Lega« imela je pretekli mesec v Milanu občni zbor za spremenitev in poostreitev svojih pravil, zlasti v novih pešicah. Ne le na poziv »Edinosti«, da naj se piše it. listom, ampak da se bolj spoznamo, poslal se je pred kratkim dolg članek »Corriere della sera« iz Milana, da smo tukaj ob Jadranskem in Kvarnerskem morju potomci starih Ilircev, o katerih je pel že stari Ovid Naso v spevu, ki se začneja »Tingitur oceano custos...« po Bevkovi prestavi: »Daleč Ilirijo ob levi puštviji — zagledam Italijo«. Tega naroda učnika, apostola in škola postala sta v devetem stoletju solunska brata sv. Ciril in Metod, kar spričuje njun življenjepis v starem za Gorico (Oglej) od sv. stolice potrjenem breviju, kjer stoji tole stavki: Cyrillus et Methodius... Evangelium Illyricae genti annuntiavere. Idcirco Nicolaus summus Pontifex ipso Romam evocavit, ut quae pro salute animarum geserant, eidem significarent. Illi autem, accepto tam laeto nuntio, valde gavisi sunt, quod ab Apostolica Sede vocari mererentur... Porro Nicolaus, sive qui ei successit Hadrianus secundus humanissime eos excepit, corumque in propaganda religione studium vehementer miratus, utrumque episcopali dignitate auctum, tamquam pastores proprios gregi illi, quem verbo et exemplo jam congregaverant, praefecit. Tunc acris coneredito sibi muneri instantes, divini verbi sonum usque ad ultimas Moraviae terras effuderunt... Ipsi quidem cum Illyricum idioma optime callerent, sacros codices in illud verterunt, excogitatio itidem litterarum alphabeto, quod adhuc audit Cyrilianum... — Dalje se je pisalo v Milan, da so se učili pred vojno naši gimnazijci cirilico in cirilove spise, kjer se spozna malo spremenjeni naš staroslovanski jezik, ki ga rabijo tudi sedanjí Macedonci in v solunski okolici.

»Corriere« ni sprejel tega članka! Potem naj se spoštujmo! — »Das neue Reich« piše v 26. števil. iz peresa generala Sarkotiča, da je prišel ta iz Brucka a/L med ogrske Hrvatke, ki govoré tudi nemško in ogrsko, pa da jih je vprašal, zakaj rabijo še hrvaščino, ko jih obdajajo Nemci in Ogrji. Ti so mu odgovorili, da hočejo ostati Hrvati, zakaj njih žene molijo doma z družino samo hrvaško. — V gorah slabo kaže: Suša in toča.

Javna predavanja v Gorici. »Klub krščansko-socialistov« odsek »Adrije« priredi vrsto javnih predavanj v Gorici. Vabljeni so, da predavajo, sledeči gospodje:

14. septembra: Dr. Alojzij Res publicist, Dante Alighieri.

21. septembra: Dr. Engelbert Besednjak, glavni urednik »Edinosti«. — Ustanova sovjetske federativne republike.

28. septembra: Prof. Jos. Birs: Historični materijalizem.

5. oktobra: Dr. Jože Biteznič: Socializacija zemlje in industrije.

12. oktobra: Francé Bevk: Gorška dežela v slovenskem pesništvu. Recitacija goriske lirike.

Predavanja se vrše ob sredah ob 8. uri zvečer, tako da bo mogoče tudi deželanom udeležiti se predavanj. Vabimo vse rojake, da sodelujejo pri tem tistem kulturnem delu in da se udeležijo predavanj v obilnem številu.

Repetitor. Pevsko-izobraževalno društvo »Tabor« iz Vrhnove je nameravalo prirediti danes, 11. t. m. vrtno veselico s plesom, in sicer na lepem prostoru tik železniške postaje. Toda vsled nastalih ovir se prireditve ne more vršiti danes, temveč se bo vršila na istem prostoru prihodnjo nedeljo, 18. septembra. Pri plesu bo svirala vsem dobro znana godba s Proseka. Na svidenjel

Vesti iz Istre

Iz Predloke. Na poročilo ob 3. septembra t. l. reagirati smatram pod častjo. Napad iz niz-

Nekaj iz zgodovine idrijskega rudnika

G. Vogelink vodi sedaj kot vrhovni nadzornik vseh čipkarskih sol v Jugoslaviji vse čipkarstvo, v zasadenem ozemlju pa Italija plačuje šole, učiteljstvo ter razpečava po svoje naše izdelke. Urh šolska mladina na ovojah iz prostih urah čipkarsko šolo, tako da ima zavod po 600-800 učenk.

Bili so časi, ko so žene s čipkanjem redile svoje družino, ko rudar v jami ni kaj zaslužil. — Ker gizdavost med človeštvom ne bo minula, bode tudi čipkarstvo imelo obilo polja, da vstreže onim, ki imajo malo več premoženja, kakor ga vsakdanje potrebe zahtevajo. Med du-najskimi aristokratskimi krogi si videl nekaj let bogate dame s čipkarskimi okraski na ulici ali v salonu, da so domačo obrt uspešneje podpirali.

Logarska ali gozdarska šola 1892-1908

Ker je okolica idrijska obraščena s prostranimi gozdi, so potrebovali po raznih oddelkih gozdnega okraja izučene gozdarje ali logarje, ki so nekako posredovali med gozdnimi delavci in gozdar-skimi uradniki, bodisi v Idriji ali Gorici. Od tu so se dala navodila, kako naj se gozd zasadi, čisti, ohrani, kako in kje naj se seka, kake vrste les naj se v različnih oblikah spravi na trg. Logarji so pa to podrobneje izpeljali, ker so delav-

kih osebnih nagibov je prava infamija. Dopsnik naj stopi na dan z imenom, da bom vedel, s kom imam posla. Toda le na zadnje besede: »Zelo značilna za tega gospoda je, da je v tistih viharjih dach javno govoril, da je v naš ljudstvo samo krivo, če ga fašisti preganjajo, ker provocira... in ker poslušata tistega Andrijašiča in nekoliko potem so zlikovci Andrijašiča hišo zažgali« mirno zahtevam, naj se sodnijskim potom postopa proti meni. Zato pogum in korajža, g. Andrijašič, ker Vas dopis stavlja v zvezo z menoj. Vaša čast traja, da se Vi sami postavite z menoj na čisto in da ne morete trpeti, da bi zakotni dopisniki pote-govali za Vas. Na razpolago imate sodišče!

Predloka, 5. septembra 1921. A. Brumen, župnik.

Vesti iz Notranjske

Iz Postojne. Ob priliki vrtno veselice v Matenji vasi, ki je bila prirejena v prid istrskim žrtvam, se je vršila prva kolearska dirka spornega kluba »Postojna«, ki je vzbudila veliko zanimanje med občinstvom. Dirka je izpadla nad vse pričakovanje dobro. Bilo ni najmanjše nezgode.

Tekmovalo je osem dirkačev v dveh skupinah prva na progi 40 km, ki jo je prevozil g. Miro Baraga v 1.15 ter odnesel prvo darilo in g. Janko Šibenik v 1.19h, ki je odnesel drugo darilo. Druga skupina je tekmovala 0.20h za prvo na progi 20 km, ki jo je prevozil g. Ciril Komar v 0.38h ter si priboril prvo darilo druge skupine in g. F. Furlan, ki jo je prevozil v 0.39h ter dobil drugo darilo druge skupine. Vsi drugi so dospeli na cilj ob določenem času. To je bil prvi nastop čilih kolearsjev, za sport. Nastopili bodo dne 25. t. m. se pri drugi dirki klubovih članov, in sicer na progi Postojna-St. Peter-Ribnica-Trnovo Bistrica-Knežak-Zagorje-Postojna.

Vabijo se vsi kolearsji iz okolice, da pristopijo v klub, da jim bo tako omogočeno tekmo-vati pri prihodnji dirki.

Vel. Otok pri Postojni. V nedeljo, 4. t. m. se je nabralo pri Otoški jami 1448 lir in 19 dinarjev v prid na novo oživljenemu gasilne-mu društvu. Vsem udeležencem, zlasti darovalcem se najtopleje zahvaljujemo. Otočani.

Dramatično društvo v Postojni naznanja slavnemu občinstvu, da je bila ponovitev dra-matične predstave pomotoma javljena za 10. t. m. Predstava se bo ponovila 17. in 18. t. m.

Gospodarstvo

— Povišanje železniških tarif v Nemčiji. Vse kaže, da se bodo že v začetku meseca oktobra t. l. v Nemčiji povišale železniške tarife za nadaljnjih 25 odstotkov, in sicer se bodo povišale tarife za promet oseb in za promet z blagom. Na ta način hoče uprava doseči večje dohodke, da bo lažje vzdrževala uradnike in nameščence.

Poslano*)

Proti zlorabi moje časti!

Minulo je nekaj dni, kar se je slišalo na slavnem županstvu občine Sv. Lucije ob Soči, kako je dal gosp. inženir An-ton Terčič iz Gorice oklicati ljudstvu, da hodi neki gospod Adamič po to-lmiskem in obljublja ljudstvu, da mu hoče pomagati v teku 14 dni do izpla-čila vojne odškodnine!

Moram ljudstvu Sv. Lucije stvar malo raztolmačiti, kakor to moja čast za-hteva!

Nekega dne sem bil poslan od gospoda inženirja v Slap s kolesom. Tu me vpraša g. inženir, naj mu pokažem njegovo, meni dano spričevalo. Seveda sem mu je pokazal. Na to mi je je raztrgal pred očmi gospoda Štruklja in njegovega sina!

Sporočim ljudstvu, da se je moja oseba nahajala 6 mesecev, in sicer od 1. jan. 1921. do 1. junija pri gosp. inženirju Antonu Terčiču v Gorici, v nje-govi pisarni. Vprašam gospoda inženirja, ali mi more kaj slabega očitati? Opozar-jam na to dejstvo, ker gosp. inž. Anton Terčič ni imel pravice do tega koraka. Kje je dobil dovoljenje dati preklcati slav. županstvu besede neresnične!

V oklic dam, da sem vedno priprav-ljen dokazati slav. županstvu občine Sv. Lucije ob Soči, da so moje besede ne-krivične in da sem na razpolago poslati slav. županstvu 10 mojih dobrih, zane-sljivih spričeval vsake vrste. Imam dokaz, da mi bo gospod, kateri mi je spri-čevalo raztrgal, to tudi zopet napravil! Gorica, dne 1. septembra.

J. Adamič, via Garibaldi št. 18., I.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja ured-ništvo le toliko kolikor mu zakon velevala.

Carmen Orel

Josip Rolih

poročena

Trst, 11. septembra 1921.

735

ŽIVNOSTENSKA BANKA

PODRUŽNICA V TRSTU

Ulica Roma vogal ul. Mazzini. — Lastna palača.

Dejnska glavica in rezervni sklad K. C. St. 223.000.000

Izvršuje kulturno vse bančno in menjalnično transakcije.

Uradne ure od 9-13

MALI OGLASI

ABITURIENT trgovske šole, zmožen sloven-sčine, italijansčine in nemščine išče primer-ne službe. Ponudbe pod »Značajnost« na upravnishvu. 1656

ZIDARSKO DELO STAVBE, določene za pi-sarno zavarovalnice in posojilnice v Bar-kovljah, oddam najcenejšemu ponudniku. Drag. Starec. 1655

NA PRODAJ je radi odhoda pod za ples v ve-likosti 120 m², velik in majhen boben in dva klarineta es in b. Naslov pri upravni-štvu. 1657

POSTELJA se odda poštenemu mladeniču. Ulica S. Giacomo in Monte 5, II. 1652

POSTELJA in hrana se odda dvema gospoda-ma. Campo S. Giacomo 19, II. 1653

ODDAM dve postelji s hrano. Ulica Francesco Rismondo (prej Fontana) 12, I. Petrovič. 1654

RAZPRODAJA umetniške gnojila na drobno in debelo. Trst, via Solitario 19. 1650

MALA DRUŽINA bi prevzela gostilno v na-jem. (Izborna kuhinja. Večletna praksa.) Ponudbe pod »Poštenost« na upravnishvu »Edinosti«. 1641

HIŠNA za kmetijska dela, pospravljanje pri živini in raznašanje mleka se takoj sprejme proti dobri plači. Scorcio Corderolli 272, Toros. 1642

TRGOVKA 23 letna, z večletno prakso, go-vori slovensko in italijansko, išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pri upravnishvu. 1643

HISICO ali stanovanje na Opčinah iščeta za vse leto poročena z otrokom. Ponudbe pod »A. K.« na upravnishvu. 1644

MLADA hišna se išče v ulici Cologna 19, vrata 14. 1645

KDOR se misli izseliti v Maribor, naj se zgla-si tekem petih dni v gostilni pri Županu v Lon-gerju. Na razpolago je polovica vagona. 1646

SINGERJEV šivalni stroj z okroglo ladjico se proda. Via Montecucco 15. 1647

VELIKA IZBERA testenin, drobne testenine z jajcem po tovarniških cenah v Zalogi Av-gust Pavanetto, Sezana. 1649

CUNJE, velike, čiste, bele kupujem po 1 do 4 lire. Ulica Solitario 1. 1648

DANES MENI, JUTRI TEBI! Konsumna dru-štva in zasebniki! Edino sredstvo proti van-dalističnim požigom je, da se zavarujete pri Drag. Starec, inspektorju »Fondiarie« in »Vzajemne Zavarovalnice« v Barkovljah. 1650

PRODA SE veliko posestvo obstoječe iz pr-ostrne hiše, 40 orolov zemljišča po večini sadni vrtni, njive, travniki in gozdovi. Letni pridelek do 4 vagona jabolk in 20 hl vina. Interesenti si lahko ogledajo to posestvo, ki leži malo oddaljeno od postaje. Cena 80.000 lir. V slučaju, da se posestvo ne pro-da do torka, vrši se 13. t. m. prostovoljna dražba. Vsi podatki se dobe v vasi Buje št. 10, postaja Gornje Ležace. 1629

SPREJMEM učenca z dežele, zdravega, krep-kega, spodobnega obnašanja, iz strogo po-štenih hiše, s primerno šolsko izobrazbo v trgovino s špecerijskim in mešanim blagom. Nastop takoj. F. Kutin, Postojna. 1639

ZEMLJIŠČE pri Sv. Ivanu se proda. Naslov pri upravnishvu. 1586

NOVE POSTELJE za L 120.—, vzmeti 70.—, žimnice 50.—, omarice, umivalnike, chiffonier, mize in popolne sobe se prodajo po ugodni ceni. Fonderia 3. 1627

GLAVNATO ZELJE NA PRODAJ. Več tisoč glav zelja lastnega pridelka, bo oddajal pr-ve dni oktobra ali tudi prej, Fr. Arko, Po-stojna. Kdor bi kupil vso množino, ima pred-nost pred drugimi kupci. Cene po dogovoru. 1633

DVA FOTOGRAFIČNA aparata, prvi za plo-šče, drugi za film prodam po jako nizki ceni. Na ogled pri upravnishvu. 1572

IZREDNA PRILIKA. V Dornbergu št. 121 na lepem kraju križpota, je na prodaj hiša z vrhom pripravna za vsako obrt. Istotam se proda več parcel vinograde in travnikov. 1621

POZORI! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini groisist Belleli Vita, Via Madonnina 10, I. 38

UBIRALEC in popravljalec glasovirjev in har-monijev. Pečar Andrej. Trst, via Coroneo 1, V. nad. —

PRIPOROČA se dobroznana brivnica Jospf Jerman, Trst, ul. XXX. Ottobre 14. (37)

NAZNANJAM slavnemu občinstvu, da sem poleg delavnice odprla tudi salon za izgotovljene zim-ske obleke in letne plašče ter raznovrstne ob-leke. Priporočam se za obilen obisk. A. Mer-molja Rieger, alica Commerciale 3. 586

KROJAČNICA Avgust Stular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 23

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 44

Radi preselitve na prodaj:

Dvorec s 6 stanovanjskimi prostori, opremljen z meščanskim pohištvom, 25 orolav obdelanega sveta, vinograd z naj-boljšim pridelkom s 100 hl, gospodarska poslopja in posebej ležeca vila, lastna trsnica in drevesnica, 12 glav govede, 10 prašičev, 4 konji, luksuz-vozovi, itd. v najidealnejši legi celjske okolice za 1.000.000 K. Visoka rentabiliteta in re-prezentanca. Pojasnila daje: Aloma Company, d. z o. z., Ljubljana. (737)

Izborna prilika za inozemce

Najlepše vokalne stanovanjske trinadstropne hiše v sredini mesta Maribor, krasne stavbe z vsem komfortom, stavbena vrednost 24 milijonov jugsl. kron, se po ugodni ceni takoj prodajo. Ponudbe pod »3 1/2 milijona« na upravnishvu Edinosti. 716

Velika zaloga in tovarna pohištva

A. JUG — Trst

Tovarna ulica sv. Martiri šte. 21

Zaloga ul. sv. Lucija 5 in ul. dei Fabbri 10

Velika zaloga spalnih in jedilnih sob, kuhinjskega pohištva kakor tudi drugih predmetov. Delo solidno. Cene zmerne.

ETERNIT

Zaloga: Trst, Piazza Vittorio Veneto 4

852 (prej Piazza delle Poste).

Nagrajene tržaške destilerije

RENZO RICCI & Co

Vermouth — likerji — sirupi.

Ravnateljstvo in uradi v ul. Miramar

št. 7, I. ovrni v Barkovljah in

v prosti lukl št. 33.

Absolutno konkurenčne cene na podlagi

zadnjih znižanj. 8

ZORICA in MARICA

v cvetoči dobi 11 in 6 let.

Pogreb blagih otrok se bo vršil v ponedeljek, 12. septembra, ob 3 pop. iz hiše žalosti v ulici Carlo Stuparich št. 18 (prej Boschetto 46.)

TRST, dne 10. septembra 1921.

ALOJZIJ in Marija FERFOLJA, stariši.

Nada in Vida, sestri.

Družine Ferfolja, Gregorič, Peric in Čehovin.

Novo pogrebno podjetje, Corso Vitt. Em. III. 47.

783

ZAHVALA.

Ob priliki prezgodnje smrti našega nepozabnega

DUŠANA

so nam sorodniki, prijatelji in znanci bili v veliko tolažbo in pomoč.

Vsem se tem potom iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo cenj. družini g. Šolskega voditelja Valentiča, ki je z veliko požrivalnostjo šla na roko tekom bolezn in ob mrtvaškem odru.

Iskrena zahvala za krasne vence in šopke cvetlic cenj. družinam: Krže, Valentič, Čok, škedenjskim prijateljem in prijateljicam, »Dramatičnemu krožku« in vsem drugim.

Presrčna zahvala šolskemu voditelju g. Čoku in vsemu učiteljskemu zboru Št. Jakobske šole.

Naravnost presenetile pa so nas simpatije Škedenjcev, Borštanov, Boljun-čanov, Doiincanov in Rimanjcev, ki so se v tako velikem številu udeležili po-greba in skazali pokojniku zadnjo čast.

Se enkrat vsem: Presrčna hvala! Pokojnika priporočamo v blag spomin. ŠKEDENJ, 11. septembra 1921.

Družina Venturini.

krat natančen odgovor dajati, ta zavest bo ukrotila razposajeno mladino. »Mi zamoremo le spomin buditi, razum raz-bistriti, a do srca, do človeške volje ni-mamo moči, to bode Vam mogoče«, tako so sprejeli g. kateheta v zavodu.

Bil je internat za 8 gojencev. Imeli so skupno hrano, skupno stanovanje in strog hišni red.

Ob 10-letnici obstoja šole kaže pre-gled, da je bilo v tem času 73 gojencev, in sicer s Kranjskega 2, iz Goriske 13, iz Istre 1, iz Dalmacije 1, iz Koroške 6, iz Stajerske 2, iz Gornje Avstrije 8, iz Nižnje Avstrije 12, iz Češke 10, iz Mo-ravske 4, iz Galicije 1, iz Ogrske 1.

Nemcev je bilo 40, Slovencev 27, Če-ha 2, Poljaka 2, Italijan 1 in Oger 1. Imeli so tudi ustanove, ki so v 10 letih znašale 17.948 kron. Prašal bo kateri, ka-ko da so je šola po 16-letnem obstanku zatvorila. Bil je vzrok nemški duh, pe-ko klo jih je, da je na Kranjekem v pozab-ljeni Idriji taka šola tako težko dostop-na za Nemce, drugi je bilo tudi že toli-ko logarjev, da niso dobili službe, ko so letnik dovršili. Zato so začasno ustavi-li pouk v gozdarstvu. Se še kedaj otvori?

Realka.

Leta 1894. so oklenili na občinske stroške ustanoviti nižjo gimnazijo v Idri-ji, ker so jim delali zapreke, so spre-me-nili načrt, naj bo nižja realna gimnazi-

ja. A višje šolsko oblastvo ni hotelo na-črta potrditi, češ da so slabi uspehi s takimi zavodi. Bila je vladarjeva 70-let-nika leta 1900. in tedaj so menili naši ob-činski očetje, če na proslavo takega jubile-ja odgovorimo nižjo realno, nam ne bodo ugovarjali. A ko je bila deputacija pri ministru za uk in bogocastje na Dunaju, se je začudil, kako da hoče malo mesto na svoje stroške najdražji zavod, kakor je realka, ustanoviti. Saj to bo presegalo davčno moč in nikar ne mislite, da bo država kedaj sprejela vaš novi zavod. A Idrijčani so mislili, ti si sedaj minister, ali bodeš pa še drugo leto, tega ne veš ne ti ne vemo mi. Pridejo pa druge raz-mere, bomo pa takrat nastopili. In res, leta 1901. se je otvorila realka s prvim razredom. Treba je bilo tudi misliti na novo šolsko poslopje. Težko je bilo do-biti stavljeni prostor, na zadnje je ven-dar rudnik odstopil velik travnik, a ga je mesto moralo drago plačati. Toliko kva-dratnih metrov prostora je moralo me-sto dati rudniku, kolikor jim jih je za stavbo odstopil rudnik. In ta si je kar zamislil, bo le hišo hočem pa tole še, in občina je morala drago hišo kupiti in jo odstopiti v zamenjo. Tako stane stav-beni prostor za sedajno realčno poslop-je 50.000 kron. Bila je pač prenapeta ce-na, a tolažbi smo se, saj bode skoraj vse le rudnik prispeval. On plačuje nad 90% vseh davkov v Idriji, bomo doklade zvi-

šali in bodeš zopet nazaj dal, kar si se-daj odvzel.

Realka se je razvijala in prešla v višjo realko. Stroški so naraščali, kaj bo še, ko bode treba penzije plačevati profe-sorjem. Bode li mesto zmagovala. Naj rud-nik pride kakor nekdanj Pribram, ki je prej toliko donasal državi, a v istih letih, bil pasiven, kje dobimo dohodke za to-like stroške?

Zato so naši poslanci vedno gledali, katero ugodno priložnost porabimo, da podprzavimo realko. Vedeli so, da ne bo tako lahko.

Saj je bilo za naše ljudske šole veliko dela, da jih niso naprtili deželi. Vlade je rekla, zakaj naj rudnik vzdržuje svo-jo šolo, ko tako plačuje vse davke. Vzdržuje vse druge šole dežela, še rud-niško šolo naj prevzame. In poslanci so morali v tem pripoznati, da vlada pra-vilno zahteva, a da se to breme deželi ne nakloni, so zahtevali, naj da rudnik deželi in ona bode dobro opremila tudi ljudsko šolo. Ko se je visoka gospoda tej drzni zahtevi nacudila in rekla, da bode kar meni nič tebi nič šolo opustila, so jo morali poslanci opomniti nnh do-stojanstva. »Ali bode pa to res častno za

— Ogrske železnice investicije. V ogrskem proračunu za leto 1921—1922. je predvidena za železniške investicije svota 1324 milijonov kron.

— Jugoslavija bo dobivala iz Nemčije hiše na račun vojne odškodnine. Belgradsko ministvo za socialno politiko je določilo posebno komisijo strokovnjakov, ki bo izbrala za porušena mesta in razdejane vasi v podrinjskem in smederevskem okrožju modele za lesene hiše, ki jih bo lahko Nemčija dobavala Jugoslaviji na račun vojne odškodnine. Tudi bitoljski okraj, ki je v času vojne mnogo trpel, se je obrnil na oddelek za izvršitev pogodb ter prosil, naj se mu pošljejo ponudbe za nabavo lesenih hiš iz Nemčije. Tudi opustošeni kraji v Franciji nabavljajo praktične lesene hiše, ki prihajajo v masah iz Nemčije in znatno ublažujejo stanovanjsko krizo v porušeni vasi in mestih. »Jugoslovanski Lloyd« je mnenja, da korak belgradske vlade ni srečen. List pravi, da v pričo ogromnega bogastva države z gozdovi in v pričo velikih žag v deželi res ni potrebno niti koristno, uvažati izgotovljene hiše iz Nemčije. Za vojno odškodnino bi morala Jugoslavija izbrati drug material, kakerega v državi ni oziroma se v državi ne more proizvajati, nikakor pa ne les in lesene hiše. Če dovažanje takih hiš bo stalo več, kakor bi stal doma les. Vlada bi lahko porabila nemške modele, hiše bi se pa morale vsekakor zidati doma.

— Za vzpostavitev gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in Nemčijo. Po prvem neuspehu pri jugoslovensko-nemških gospodarskih pogajanjih je poteklo že več kakor eno leto. Iz Nemčije prihaja sicer blago v Jugoslavijo; toda dobave so združene z velikimi težkočami. Mnogo jugoslovenskih podjetij nujno potrebuje nemške stroje, da lahko vzdržuje obrat. Na drugi strani je tudi nemški trg zaprt jugoslovanskim proizvodom, ki se morajo čestokrat oddajati pod neugodnimi pogoji na drugih tržiščih. Stevilna nemška podjetja so, ne da bi čakala na sklenitev trgovinske pogodbe, stopila v stik z jugoslovanskimi podjetji. Eno jugoslovensko-nemško podjetje, velika tvornica papirja, se ravno ustanavlja. Splošna nemška družba elektraren namerava ustanoviti v Jugoslaviji podjetje. Elektrarna v Samoboru, katera se je že pred dolgim časom začela, se bo baje postavila s sodelovanjem gori imenovane nemške družbe. To so kajpada šele početki bolj živahnih gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in Nemčijo. Do popolnega razmaha bodo mogli priti ti odnosi šele tedaj, ko bo sklenjena med obema državama trgovinska pogodba.

— Gospodarski napredek v Sloveniji. Novo industrijsko podjetje pri Celju. V Gaberju se je začela v bližini tovarne cinka zidati nova tovarna. Novo podjetje bo proizvajalo žico in glinene stvari. Lastnik tovarne je celjska delniška družba. — Kovinarska zadruga v Mariboru je prešla popolnoma v slovenske roke. Nemci so bili gotovi, da bodo dobili upravo v svoje roke, ter so odklonili sporazum s Slovenci. Toda Nemci so se varali in njihovo zadržanje jim je prineslo popoln poraz. Zapisniki podjetja se bodo pisali odslej samo v slovenskem jeziku.

Promet državnih železnic v Bosni. Državne železnice sarajevske direkcije so odpremile od 1. septembra 1920. do konca julija 1921. 757.339 oseb in 192.488 ton blaga; iz tega prometa so skupile železnice 58.853.970 kron. V istem razdobju preteklega leta so iste železnice odpremile 686.418 oseb in 179.255 ton blaga, za kar so skupile 30.637.410 kron. Potemtakem je torej letos promet oseb zrastle za 70.921 oseb, promet blaga pa za 13.233 ton. Dohodki so poskočili za 28.216.560 kron.

Izvozna in uvozna bilanca v Jugoslaviji. »Trgovski list« piše: Po poročilih carinske uprave je znašal jugoslovanski izvoz meseca junija t. l. 148.781.401 kg. 24.638 pom. in 2.303 kubičnih metrov vs skupni vrednosti 176 milijonov 452.603 din. V prvih petih mesecih tega leta je znašal izvoz iz Jugoslavije 983 milijonov 599.379 din., torej v prvem polletju l. 1921 1.160.051.982 din. V mesecu juniju se je izvozilo iz Jugoslavije za 6 mil. din. koroze, za 20 mil. din. lesa, za 35 mil. din. živine, za 10 mil. din. žita in za 12 mil. din. žita in moka. Če vzamemo v obzir izvoz l. 1920. in 1921., moramo konstatirati, da je razvoj jugoslovanskega izvoza zadovoljiv, ker je dosegel izvoz letos že v prvem polletju dvakratno višino izvoza leta 1919., ali skoro višino celokupnega lanskega leta. Ni pa slika zadovoljiva, če istočasno primerjamo jugoslovensko uvozno bilanco. V tem so se razmere znatno poslabšale in so se pasiva te bilance dosegla skoraj 100 odstotkov.

Produkcija surove svile leta 1920. Lyonska statistika nam daje o produkciji surove svile zanimive podatke. L. 1920. je zapadna Evropa (t. j. Francija, Italija in Španija) producirala 3.640.000 kg surove svile proti 2.090.000 kg leta 1919. Vzhodna Evropa, Orient in centralna Azija je proizvajala 750.000 kg, vzhodna Azija pa 14 milijonov 810.000 kg, skupaj torej 19 milijonov 200.000 kg.

To in ono

Zvonovi za Kanalsko dolino na Koroškem, ki je prišla pod Italijo, so, kakor poroča »Kärntner Tagblatt«, že vliiti, ter jih določa cerkve (Trbič, Vrata, Kokovo, Rabl, Zabcne, Nabo, jet, Ukve, Lipaljavas, Pontabelf) zastoj od ital. vlade na račun vojne odškodnine. Tudi šolska poslopja, ki jih je vojna večinoma poškodovala, so že vsa popravljena. Načrte za vzpostavitev slavnih Višarj je vlada tudi že naredila ter pravi, da jih bo začela izvrševati že prihodnje leto. Nekaj predpriprav je izvršila že letos. Da, da, vsem prej. Nam nazadnje! Še več. Nam se naprej podirajo!

Nravnost na Koroškem se vedno nazaduje. Šagre trajajo od sobote do torka. Pleše se tudi med Božjo službo ob nedeljah. Javne cerkvene procesije se motijo kar zaporedoma. Keglja jo in kvartajo kar po tisočakih. Tisočak je njih drobiž, saj tisoč kron je l'64 švicarskega franka. Surovost nedoraslih je grozna. Nezakonskih otrok od 26—64 od sto. Francoska bolezen se širi že po deželi, češ, saj to nič ni, v mestu jo ima vsak drugi. Splavi so pri dekletih na dnevnem redu. V letoviščih, ki so

poplavljeni od židov, so javna pohujšanja že v navadi. Denarja imajo na žakije, država pa je pred bankrotom. — (Po »Kärntner Tagblatt«.) Najbogatejši mož na svetu. Kecin, član ratsunsko zbornice mesta New-York, je izdal ravnokar knjigo, v kateri pravi, da je najbogatejši mož na svetu John Rockefeller, ameriški petrolejski magnat. Rockefellerjev premoženje znaša 2.000.000 dolarjev. Ako preračunamo to svoto v lire po ključu 1 dolar = 20 lir, dobimo znesek 40 milijard lir, t. j. približno polovica vsega italijanskega državnega dolga. Kleinova knjiga našteva celo vrsto drugih oseb zadnje generacije, ki posedujejo ali so posedovali več kakor 10 milijonov dolarjev; med te spadajo poleg drugih: A. Carnegie (300 tisoč mil. dolarjev), J. Weyerhaeuser (300 tisoč mil. dolarjev), William Astor (200 tisoč mil. dolarjev), Charles Harkness (170 tisoč mil. dolarjev) in Oliver Payne (150 tisoč mil. dolarjev). Znana Rothschildova družina v Evropi premore 200 tisoč milijonov dolarjev.

Spor med škofo in duhovščino. Med škofom v Genovi in njegovo duhovščino je nastal precej napet položaj zaradi gotovih cerkveno-političnih vprašanj. Kakor poročajo, hoče papaž radikalno napraviti red med škofom in duhovščino.

V Petrogradu je umrl prof. Cholodkovsky, ki je napisal obširno delo o zoologiji ter obogatel rusko književnost s prevodi iz angleščine in nemščine.

Prva zamorska — doktorica filozofije. Na vseučilišču v Pennsylvaniji je bila promovirana za doktorico filozofije čistokrvna zamorska gospodična Sabie Mosellova. Do sedaj še ni bil noben zamorec v Zedinjenih državah doktor filozofije. Oče nove doktorice je bil prvi zamorec, ki je dosegel v Ameriki diplomu doktorja prava. Njen ded je škof afriške metodistične cerkve.

V štirih dneh iz Evrope v Ameriko. Neko veliko nemško podjetje namerava zgraditi zgraditi zrakoplove Zeppelinovega sistema, ki bi prevažal potnike iz Madrita v Buenos Aires. Potovanje bi trajalo štiri dni.

Zemlja šla skozi rep kometa. Zvezdarna Kōnigstuhl pri Heidelbergu poroča, da je šla zemlja v noči od 8. do 9. avgusta skozi rep nekakega kometa.

Nordijski jeziki na nemških univerzah. Vseučilišča v Berlinu in Greifswaldu imata lektora za švedski, norveški in danski jezik, vseučilišča v Jeni, Göttingen in Kielu lektorat za švedski in v Rostocku lektorat za švedski in danski jezik. Na vseučilišču v Greifswaldu je tudi lektorat za finski jezik.

Amerikanci-Primorci Pozor!

Na prodaj imam dobre gostilne, mesnice, trgovine, mlino, lep hotel in restavracije s 30 sobami, inventar, krasna posestva od 8 do 300 oralo, tovarno in lesno trgovino, žage, hiše, vile itd. — Karol Breznik, Celje, ul. Dolgopolje 3, Slovenija. 715

Proda se motorno kolo „F.N.“

3 1/2 HP s kardanom. Naslov pove upravništvu.

V kleti Kettejeve vile na Opčinah se dobi nova partija vina.

Vino za dom po L 1.40 in najboljše po L 1.90.

Prodaja se bo vršila od 8. septembra do 1. oktobra.

Zastopnik: S. ARMANDO. 728

Mineralna voda

RADEIN

neprekosljiva proti boleznim na mehurju, obistih, jetrih, žilah i. t. d.

Glavni založnik za vso Italijo

COLONIALE OLANDESE

Družba za uvoz in izvoz

TRST, via Pier Luigi da Palestrina št. 2.

Županstvo občine SEŽANA odda delo poprave občinskega napajališča ali kala v Sežani na »Vidmišču« pod garancijo najnižjemu ponudniku.

Interesenti te stroke se vabijo, da predmetno delo pregledajo, ter končno predložijo svoje tožadene ponudbe najkasneje do konca te kočega meseca.

ŽUPANSTVO - SEŽANA. 725

Samo na debelo za preprodajalce.

Trakovi, moške in ženske nogavice, robci, čistilo za čevlje Brill, Ecla, Lift, različni glavniški, špaga, dišeta mila, kratače, vzmetne zapanke, igle in sukanec, žensko perilo, gumbi, cigaretni papir, pisarna papir i. t. d. po dnevnih cenah.

S. Nicolo 19 GIACOMO LEVI S. Nicolo 19.

KOŽE USNJE

ter vsi v čevljarstvo obrt spadajoči predmeti

ulica Udine št. 49 (prej Belvedere)

Priporoča se

F. CINK

ALOJZIJ POVH

Trst, telefon št. 3-29
Piazza Garibaldi 3 (naj blizu)

ALFA-LAVAE

Se posebno znani pa so njeni posamezniki.

Alfa-Lavalovi posamezniki

se izdelujejo v vseh velikostih. Najmanjši posameznik 1 liter mleka na minuto in je v uporabi v najmanjših gospodarstvih (20—30 l. mleka na dan.) — Za vsa podrobna pojasnila, cene in nabave se je obrniti na

Ing. D. Gustinčič, Trst, Sv. Ivan 1009. (11)

Trgovsko-obrtna zadruga

v Trstu

registrovana zadr. z neomejenim jamstvom

Ulica Pier Luigi da Palestrina št. 3, I.

sprejema hranilne vloge

od L 1 dalje.

Navadne vloge obrestuje po

4 1/2 %

večje po dogovoru

Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom.

— Rentni davek plačuje iz svojega.

Daje posojila

po najugodnejših pogojih na vknjižbe,

na osebno poročstvo, na

zastave vrednostnih listin.

Uradne ure vsak dan izvemši

nedelj in praznikov od 8 do 1.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

Celje, Borovlje, Gorica, Saraj., Split, Trst, Maribor, Ptuj.

Rezijska glavica N 50.000.000. Rezerva N 45.000.000

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče

posle. — Sprejema vloge v lirah na

hranilne knjižice proti 3 1/2 % obrestovanju

na žiro-račune proti 3 1/2 % obrestovanju

Za na odpoved vezane vloge plača obresti po dogovoru. Izvršuje borzne naloge in daje v najem varnostne celice.

Tel. št. 5-18. Blagajna je odprta od 9-13

Urnina in zlatarna

FRANCESCO BUDA

Trst, Via Scalinata št. 1

sprejema vsakovrstna popravila. — Cene vedno najnižje. 41

Kupuje srebrna klena.

Pozor na naslov! Pozor na naslov!

Kdor želi imeti krasno sliko po nizki ceni, naj se obrne samo na

Fotografski zavod DAGUERRE

Corso Vittorio Emanuele št. 39

Razglednice od 10 lir naprej

Zobozdravniški ambulatorij

Via Settefontane št. 6, I. n.

Izvršujejo se vsa v to stroko spadajoča dela po znižanih cenah.

Sprejema se vsaki dan od 10—13 in od 15—19 ure zvečer. 714

Proda se

lepa dvonadstropna hiša na lepem trgu v bližini železniške postaje v Mariboru. Ponudbe pod „350.000 jugsl. kron“ na upravitelstvo Edinosti. 717

Gospodinje!

Uporabljajte okusne domače rezance, vrvice in makarone

iz

tovarne testenin v II. Bistrici.

Neprekosljiva „ZELENEGA MILA“ ZNAMKA FENDERL

izdelanega iz oljčnega olja brez vsake druge primesi.

Belina in mehkoča perila, ki je prano s ZELENI MLOM FENDERL, je izredna.

Prepričajte se!

A. Fenderl & C., Trst, Tovarna mila
Telefon št. 430 — Via del Ghirlandaio št. 1

Pozor na domačo tvrdko!

FRANC SAUJIG, Gorica, Gosposka ulica sedaj Via Carducci št. 25, naznanja slavnemu občinstvu, da ima veliko izbero šivalnih strojev več vrst za krojače, šivilje in čevljarje

iz najboljših nemških tovarov, katere jamči 10 let.

Dalje velika izbira dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. — Ceniki na zahtevo poštne prosi. Lastna mehanična delavnica. 45

Podružnica v Kobaridu št. 21. Podružnica v Kobaridu št. 21.

DREOSSI & C°

Trst — Piazza Oberdan 1 — Trst

Zaloga železnin in kuhinjskih potrebščin — Izbera

ročnih strojev za drobljenje mesa — Tehnice, šape,

lopate, vile, škropilniki, krtače za konje in vole itd.

po zmernih cenah

9

JADRANSKA BANKA

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu